

KENMERKENFICHE Hechtingsproblemen

Problematiek

:

Hechtingsproblemen

Definitie

:

Hechting is een proces van interactie tussen een kind en een of meer van zijn opvoeder dat leidt tot een duurzame affectieve relatie. Als die niet goed verloopt ontstaan hechtingsproblemen of een hechtingsstoornis.

Mogelijke sterktes van een leerling met hechtingsproblemen

- Kunnen vlot oppervlakkig contact maken en aardig overkomen op leeftijdsgenoten.
- Vaak hebben ze een goed 'mensenkennis'/ goed vermogen om anderen in te schatten of te 'lezen'.
- In sommige situaties kunnen ze leiderschap tonen of dominant overkomen - dat kan, mits goed begeleid, ombuigen in sterke assertiviteit of initiatief.
- Mogelijk sterk verbaal of sociaal adaptief: ondanks onzekerheid kunnen ze zich mondeling uitdrukken of sociaal bewegen wanneer dat nodig is.

Mogelijke struikelblokken van een leerling met hechtingsproblemen

- Wantrouwen tegenover volwassenen - moeite om vertrouwen en veiligheid te voelen.
- Ongestructureerd gedrag: moeite met regels, impulsiviteit, rebellie of juist teruggetrokkenheid.
- Problemen met sociale relaties: oppervlakkige vriendschappen, moeite met echte vertrouwensbanden, snel conflicten, manipulatief gedrag of aanhankelijk.
- Emotionele instabiliteit: plots wisselende stemming, boosheid, angst, kwetsbaarheid, moeite met troost of emoties reguleren.
- Lage motivatie of wisselende inzet bij schoolwerk: concentratieproblemen, moeite met taakvolharding, chaos bij plannen of structuur, moeilijkheid om leerstof vast te houden, gebrek aan taakspanning.
- Onzeker zelfbeeld, faalangst, angsten omtrent relaties, binding of afwijzing.

Do's

- Bouw geleidelijk aan een **veilige, voorspelbare band** op met het kind - consistentie is cruciaal.
- Wees **vriendelijk en neutraal** in benadering: bied empathie, bevestiging, veiligheid.
- Bied **structuur, duidelijkheid en voorspelbaarheid**: vaste routines, duidelijke regels, zichtbare klasorganisatie, dagplanners.
- Geef veel **positieve feedback en aanmoediging**, ook voor kleine inspanningen of poging tot gedrag.
- Werk met **korte, behapbare taken**.
- Gebruik **visuele ondersteuning**, duidelijke communicatie, concrete aanwijzingen.

Dont's

- Vermijd straffen of dreigementen als primaire reactie - die kan het gevoel van afwijzing versterken en wantrouwen verdiepen.
- Vermijd plotselinge veranderingen of onvoorspelbaarheden - consistentie is belangrijk.
- Niet negeren of minimaliseren wat het kind doet: boosheid, manipulatie, afstandelijkheid - begrenzing moet neutraal en consequent zijn, zonder emotionele escalatie.
- Vermijd te hoge of onrealistische verwachtingen, zeker wat betreft sociaal vertrouwen of taakvolharding.
- Vermijd dat het kind via anderen 'goed gedrag' moet afdwingen - geef zelf de leiding en duidelijke structuur; laat het niet draaien om 'als jij je gedraagt, dan'.

Extra bronnen

- <https://gedragsproblemenindeklas.nl/gedrags-en-ontwikkelingsstoornissen/hechtingsproblemen-hechtingsstoornis> / Uitleg over hechtingsproblemen in de schoolcontext, herkenning en praktische handvatten voor leerkrachten.
- <https://www.nji.nl/kennis/hechting-en-hechtingsproblemen/hoe-herken-ik-hechtingsproblemen-bij-mijn-kind?> / Informatie over signalen, oorzaken en aanpak van hechtingsproblemen bij kinderen en jongeren.
- <https://ocrn.nl/kinder-en-jeugd-ggz/hechtingsproblemen> / Toelichting over diagnostiek, behandeling en begeleiding van kinderen met hechtingsproblemen binnen de jeugd-GGZ.
- <https://www.psynd.nl/hechtingsproblematiek/> Toegankelijke uitleg over hechtingsproblematiek, symptomen en mogelijke behandelvormen voor ouders en professionals.
- <https://kenniscentrum-kjp.nl/scholen/hechtingsstoornis> / Beschrijft hechtingsstoornissen, kenmerken en tips voor scholen om leerlingen met hechtingsproblemen te ondersteunen.